

آماده سازی محله ارمنیان شهر مهاباد با رویکرد پایدار^۱

عبدالناصر رسولی*

۱- کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، Nrasuli2014@gmail.com

چکیده

محله رکن اصلی کالبد شهری است و آینده‌ی تعادل زندگی اجتماعی در شهرها بستگی بسیار زیادی به حفظ واحد محله دارد. با وجود محله هاست که زندگی در بزرگترین شهرها می‌تواند دلپذیر و انسانی باشد. مواردی که امروزه در انواع طرح‌های شهری بدان توجه ویژه می‌شود، پایداری در ابعاد مختلف زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی می‌باشد. بدین منظور در سطوح متفاوت از منطقه شهری تا حتی یک خیابان، راهبردهایی در ارتباط با ارتقای کیفیت محدوده جهت دستیابی به پایداری ارائه می‌شود. از جمله اقدامات صورت گرفته در این زمینه، احداث و یا ارتقای محله‌های شهری با بهره‌گیری از رویکرد پایداری می‌باشد. اهمیت بررسی محتوای طرح‌های ارائه شده در خصوص محله‌های پایدار بدین دلیل است که مطالعه آن، ما را در دستیابی به پایداری در سطح محله‌های بومی هدایت می‌کند. بر این اساس تحقیق حاضر در پی آن است که با استفاده از اصول پایداری به آماده‌سازی محله ارمنیان پرداخته و طبق اصول پایداری طراحی شوند. روش پژوهش، توصیفی-تحلیلی و داده‌ها و اطلاعات پژوهش و تحلیل اطلاعات به شیوه کتابخانه‌ای و اسنادی گردآوری شده است. نتایج بیانگر این است که شاخص‌های پایداری در طراحی محله باعث ارتقای کیفیت در ابعاد اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی می‌شود.

واژه‌های کلیدی: بهسازی، طراحی محله، توسعه پایدار، محله ارمنیان.

۱- مقدمه

به دنبال تحولات در بافت‌های شهری دوران معاصر و جایگزین شدن بافت‌های شهری جدید به جای محیط‌های شهری قدیم، جایگاه محله‌های شهری از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار شده است. روند شکل‌گیری محله‌های قدیمی که در طول دوره‌ای طولانی شکل گرفته بودند، به گونه‌ای بوده است که در پاسخگویی به نیازهای ساکنین از کارایی لازم برخوردار باشد. اما به نظر می‌رسد دگرگونی در عوامل مختلف اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و کالبدی شهرها به طور عام، و در محله‌ها بطور خاص، اثرات منفی قابل توجهی بر کارایی آنها در پاسخگویی به نیازهای ساکنین داشته است. در سال‌های اخیر و با رشد شهرنشینی، و اهمیت یافتن ارتقای کیفیت محیط‌های مسکونی و به طبع آن رسیدن به محیط شهری با کیفیت، لزوم طراحی محدوده‌های مسکونی برنامه‌ریزی شده بیشتر از پیش حس شده است. قدرت این مفهوم به حدی است که یکی از سرفصل‌های مهم در پایداری شهری، طراحی محدوده‌های مسکونی پایدار است. از دیگر دلایل اصلی این اهمیت ایجاد مدیریت مردمی همچنین مشخص شدن مرز این محدوده‌ها جهت خدمات دهی می‌باشد (پورجعفر و همکاران، ۱۳۹۲) توسعه پایدار، مفهومی که در بدو شکل‌گیری آن ماهیتی زیست محیطی داشت، امروزه بر این پایداری در سه سطح اقتصادی، اجتماعی (تساوی و عدالت) و محیطی می‌باشد که در آن پایداری اقتصادی در پی آن است تا رفاه فرد و جامعه از طریق استفاده بهینه و کارایی منابع طبیعی و توزیع عادلانه منافع ایجاد شود، پایداری اجتماعی به رابطه انسان و انسان، تعالی رفاه افراد، سلامت و بهداشت و

^۱ - مقاله حاضر مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نگارنده در دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز در تابستان ۱۳۹۶ دفاع شده است.